

VEIKLOS GALIMYBĖS LIETUVOJE
*MOŽLIVOŲCI DZIAŁALNOŲCI NA
LITWIE*

Renata Beržanskienė

2014 m. vasario 26 d.
Lietuvos parodų ir kongresų centras LITEXPO

www.sorainen.com

Turinys

(Spis treści)

- Statistika
 - AB ir UAB skirtumai
 - Įstatinis kapitalas
 - Akcininkai
 - Bendrovės valdymas
 - Steigimo procedūra
 - Įmonių įsigijimai ir susijungimai
 - Jungtinė veikla
 - Išvados
- *Dane statystyczne*
 - *AB i UAB - różnice*
 - *Kapitał zakładowy*
 - *Akcjonariusze*
 - *Zarządzanie przedsiębiorstwem*
 - *Procedura zakładania*
 - *Nabycia przedsiębiorstw i fuzje*
 - *Wspólna działalność*
 - *Wnioski*

Veikiančių ūkio subjektų skaičius (Ilość podmiotów prowadzących działalność)

Lietuvoje veikiančių ūkio subjektų skaičius 2014 m. pradžioje:

- uždaroji akcinė bendrovė – **55 247**;
- mažoji bendrija – **636**;
- akcinė bendrovė – **317**.

Ilość przedsiębiorstw prowadzących działalność na Litwie na początku 2014 r.:

- *Zamknięta Spółka Akcyjna (z o.o.) – **55 247**;*
- *Mała Spółka – **636**;*
- *Spółka Akcyjna – **317**.*

Įmonių pasiskirstymas pagal pajamas (Podział przedsiębiorstw w oparciu o przychody)

Įmonių pasiskirstymas Lietuvoje pagal pajamas 2014 m. pradžioje:

- **82%** – pajamos < 1 milijonas LTL (289 620 EUR)
- **12%** – pajamos 1 – 5 milijonai LTL (289 620 – 1 448 100 EUR)
- **6%** – pajamos > 5 milijonai LTL (1 448 100 EUR)

Podział przedsiębiorstw na Litwie na początku 2014 r. w oparciu o przychody:

- **82%** – przychody < 1 milion LTL (289 620 EUR)
- **12%** – przychody 1 – 5 milionów LTL (289 620 – 1 448 100 EUR)
- **6%** – przychody > 5 milionów LTL (1 448 100 EUR)

Šaltinis: Statistikos departamentas

www.sorainen.com

Akcinė bendrovė (AB) (*Spółka Akcyjna*)

- įstatinis kapitalas > **150 000 LTL**
(**43 443 EUR**);
 - akcijos platinamos viešai.
-
- *Kapitał zakładowy > 150 000 LTL*
(**43 443 EUR**);
 - *publiczny zapis na akcje*

Uždaroji akcinė bendrovė (UAB) (*Zamknięta Spółka Akcyjna (z o.o.)*)

- įstatinis kapitalas > **10 000 LTL (2 896 EUR)**;
 - < 250 akcininkų;
 - akcijos nėra platinamos viešai.
-
- *kapitał zakładowy > 10 000 LTL (2 896 EUR)*;
 - < 250 akcjonariuszy;
 - *brak publicznego zapisu na akcje.*

Bendrovės steigimas (Zakładanie przedsiębiorstwa)

- Veikla
- Buveinė
- Įsteigimo momentas

- *Działalność*
- *Siedziba*
- *Data rozpoczęcia działalności*

Įstatinis kapitalas (Kapitalas zakladowy)

- Bendra pradinių įnašų suma – **ne mažesnė nei 10 000 LTL (2 896 EUR)**.
- Pradinis įnašas **mokamas pinigais**.
- Kai steigėjai yra keli asmenys, kiekvieno steigėjo pradiniai įnašai turi sudaryti **ne mažiau kaip 25 proc.** pasirašytų akcijų emisijos kainos.
- *Minimalny kapitalas zakladowy – **nie mniejszy niż 10 000 LTL (2 896 EUR)**.*
- *Kapitalas zakladowy jest **pokrywany wkładami pieniężnymi**.*
- *Jeżeli założycielami spółki jest kilka podmiotów, wkłady pieniężne każdego z założycieli **nie mogą być mniejsze niż 25 proc.** ceny emisyjnej subskrybowanych akcji.*

Įstatinis kapitalas (II) (Kapitalas zakladowy)

Jeigu formuojamas didesnis nei 10 000 LTL įstatinis kapitalas:

- steigėjai **gali jo viso neapmokėti iš karto;**
- steigėjai privalo apmokėti ne mažesnę kaip **25 proc. dalį;**
- kuri visais atvejais **ne mažesnė kaip 10 000 LTL.**

Jeżeli formowany jest kapitał zakładowy o wartości większej niż 10 000 LTL:

- założyciele **nie mają obowiązku opłacenia go w całości;**
- założyciele mają obowiązek opłacenia części nie mniejszej **niż 25 proc.;**
- która w każdym przypadku jest **nie mniejsza niż 10 000 LTL.**

Įstatinis kapitalas (III) (Kapitalų zakladowy)

- Likusi dalis už steigėjo pasirašytas akcijas po bendrovės įsteigimo gali būti apmokama **tiesioginiais pinigais, tiesioginiais pinigais** per 12 mėnesių nuo steigimo sutarties pasirašymo dienos.
- *Pozostała część subskrybowanych przez założyciela akcji może zostać pokryta **zarówno w formie gotówkowej jak i wkładami niepieniężnymi** w ciągu 12 miesięcy od daty podpisania umowy założycielskiej spółki.*

Akcininkai (Akcjonariusze)

- Bendrovės akcininkai gali būti ir fiziniai ir juridiniai asmenys.
- Bendrovės akcininkų teises ir pareigas nustato Akcinių bendrovių įstatymas ir bendrovės įstatatai.
- *Akcjonariuszami spółki mogą być osoby fizyczne oraz osoby prawne.*
- *Prawa i obowiązki akcjonariuszy określa Ustawa o spółkach akcyjnych oraz statut spółki.*

Akcininkai (II) (Akcjonariusze)

■ Turtinės teisės

- Teisė į dividendus
- Pirmumo teisė įsigyti visas parduodamas bendrovės akcijas (jei įstatai nenustato kitaip)
- Ir kt.

■ *Prawa majątkowe*

- *Prawo do dywidend*
- *Prawo pierwokupu wszystkich sprzedawanych akcji spółki (o ile statut nie stanowi inaczej)*
- *Pozostałe.*

Akcininkai (III) (Akcjonariusze)

■ Neturtinės teisės

- Teisė dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime ir balsuoti
- Teisė gauti informaciją
- Teisė ginčyti sprendimus ir reikalauti žalos, kuri susidarė dėl bendrovės vadovo ir valdybos narių pareigų nevykdymo ar netinkamo vykdymo
- Ir kt.

■ *Prawa niemajątkowe*

- *Prawo uczestnictwa i głosowania na walnych zgromadzeniach akcjonariuszy*
- *Prawo do informacji*
- *Prawo kwestionowania decyzji i żądania odszkodowania z tytułu niewykonywania bądź niewłaściwego wykonywania obowiązków przez kierownika spółki lub członków zarządu.*
- *Pozostałe.*

Akcininkų sprendimai (*Decyzje akcjonariuszy*)

- Svarbiausi sprendimai visuotiniame acininkų susirinkime priimami **kvalifikuota balsų dauguma** (ne mažesne kaip 2/3 visų susirinkime dalyvaujančių acininkų balsų).
- Bendrovės įstatai gali numatyti ir didesnę nei 2/3 kvalifikuotą balsų daugumą.
- *Najważniejsze decyzje walne zgromadzenie akcjonariuszy przyjmuje **kwalifikowaną większością głosów** (nie mniej niż 2/3 głosów wszystkich uczestniczących w zgromadzeniu akcjonariuszy).*
- *Statut spółki może również określić większą niż 2/3 większość kwalifikowaną głosów.*

Dividendai (*Dywidendy*)

Visuotinis akcininkų susirinkimas **gali priimti sprendimą skirti ir išmokėti dividendus, nebent** yra tenkinama bent viena iš šių sąlygų:

- bendrovė turi neįvykdytų prievolių, kurių terminai yra suėję;
- ataskaitiniais finansiniais metais yra patirta nuostolių;
- bendrovės nuosavas kapitalas yra arba taptų mažesnis už nustatytas sumas.

*Walne zgromadzenie **može podjąć decyzję o podziale i wypłaceniu dywidendy, chyba że zaistnieje chociaż jedna z poniższych okoliczności:***

- *spółka posiada zobowiązania, których termin upłynął;*
- *w roku sprawozdawczym spółka poniosła straty;*
- *kapitał własny spółki jest lub stanie się mniejszy od ustalonej kwoty.*

50 : 50 situacija (*Sytuacija 50 : 50*)

- Akcininkai kontroliuoja po 50 procentų bendrovės akcijų.
- Išsiskyrus akcininkų pozicijoms įmonės veikla patenka į **aklavietę (ang. *deadlock*)**.
- Iš aklavietės situacijos išeiti yra itin sunku.
- *Akcjonariusze kontrolują po 50 proc. akcji.*
- *W związku z odmiennym stanowiskiem akcjonariuszy działalność przedsiębiorstwa osiąga **impas (ang. *deadlock*)**.*
- *Wyjście z impasu jest szczególnie trudne.*

Bendrovės valdymas (Zarządzanie przedsiębiorstwem)

Privalo turėti:

- visuotinį akcininkų susirinkimą;
- bendrovės vadovą.

Gali būti sudaroma:

- stebėtojų taryba;
- valdyba.

Spółka powinna posiadać:

- *walne zgromadzenie akcjonariuszy;*
- *kierownika spółki.*

Spółka może posiadać:

- *radę nadzorczą;*
- *zarząd.*

Bendrovės vadovas (Kierownik spółki)

- Vienvaldiškai veikia bendrovės vardu santykiuose su kitais asmenimis.
- Renka ir atšaukia bei atleidžia iš pareigų, nustato jo atlyginimą ir t.t. bendrovės valdyba.
- *Jednoosobowo występuje w imieniu spółki w relacjach z innymi osobami.*
- *Zarząd spółki mianuje i odwołuje kierownika spółki, ustala wysokość jego wynagrodzenia itd.*

Bendrovės vadovas (II)

(Kierownik spółki)

- Sudaroma **darbo sutartis**.
- Gali būti sudaryta jo **visiškos materialinės atsakomybės sutartis**.
- Vadovo atsakomybė „**vidiniuose**“ ir „**išoriniuose**“ santykiuose.
- Bendrovės vadovą išrinkęs organas turi **absoliučią teisę atšauti vadovą**.
- *Zawierana jest **umowa o pracę**.*
- *Może również zostać zawarta umowa o pełnej odpowiedzialności majątkowej.*
- *Odpowiedzialność kierownika spółki w relacjach „**wewnętrznych**” i „**zewnętrznych**”.*
- *Organ mianujący kierownika posiada **absolutne prawo jego odwołania**.*

Bendrovės vadovas (III)

(Kierownik spółki)

Pareigos:

- veikti sąžiningai ir protingai;
- būti lojaliam ir laikytis konfidencialumo;
- vengti interesų konflikto;
- nenaudoti bendrovės turo savo naudai.

Obowiązki

- działać sumiennie i rozsądnie;
- przestrzegać zasad lojalności i poufności;
- unikać konfliktu interesów;
- nie wykorzystywać majątku spółki do celów prywatnych.

Ar sunku įsteigti įmonę? (Czy trudno założyć firmę?)

- **1 diena (56 LTL (16 EUR))** – įmonės pavadinimo patikrinimas ir rezervavimas;
 - **1 diena (198 LTL (57 EUR))** – registracija juridinių asmenų registre, Valstybinėje mokesčių inspekcijoje ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyboje (SODRA);
 - **3 dienos (56 LTL (16 EUR))** – PVM mokėtojo registracija;
 - **2 dienos (30 – 90 LTL (9-26 EUR))** – oficialaus įmonės antspaudo gavimas (neprivaloma).
-
- ***1 dzień (56 LTL (16 EUR))*** – *sprawdzanie i rezerwacja nazwy przedsiębiorstwa;*
 - ***1 dzień (198 LTL (57 EUR))*** – *rejestracja w Rejestrze Osób Prawnych, państwowej Inspekcji Podatkowej i Państwowym Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych (SODRA);*
 - ***3 dni (56 LTL (16 EUR))*** – *rejestracja płatnika VAT;*
 - ***2 dni (30 – 90 LTL (9-26 EUR))*** – *wyrobienie oficjalnej pieczęci przedsiębiorstwa (nieobowiązkowe).*

Šaltinis: <http://www.doingbusiness.org/data/exploreeconomies/lithuania/>

Ar sunku įsteigti įmonę? (II) (Czy trudno założyć firmę?)

- UAB galima įsteigti ir **internetu**.
- Taip pat internetu galima steigti ir individualią įmonę, asociaciją, viešąją įstaigą, mažąją bendriją ar labdaros ir paramos fondą.
- *UAB galima užregistruoti per **Internet***
- *Rūpnė per **Internet** galima užregistruoti individualią veiklą, stovyklą, instituciją viešąją, mažąją bendriją ar labdaros ir paramos fondą.*

Pagrindiniai mokesčiai (Podstawowe podatki)

- Įmonių pelno mokestis* – **5/15%**
- Pridėtinės vertės mokestis – **21%**
- Dividendų apmokestinimas** – **0/15%**
- Darbdavio mokama darbuotojo soc. draudimo įmoka – **30,98%**
- Įmokos į garantinį fondą – **0,2%**
- Nekilnojamojo turto mokestis – **0,3–1%**
- *Podatek dochodowy od osób prawnych* – 5/15%*
- *Podatek od wartości dodanej – 21%*
- *Opodatkowanie dywidend** – 0/15%*
- *Składka na ubezpieczenie społeczne pracownika odprowadzana przez pracodawcę - 30,98%*
- *Składka na Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych – 0,2%*
- *Podatek od nieruchomości – 0,3–1%*

* Jei vidutinis sąrašuose esančių darbuotojų skaičius neviršija 10 žmonių ir mokestinio laikotarpio pajamos neviršija 1 milijono litų, taikomas 5% tarifas.

** 0% mokestis dividendams taikomas, kai investuotojas turi ne mažiau kaip 10% balsų teisę turinčių akcijų įmonėje ne trumpiau nei 12 mėnesių.

* *Jeżeli liczba zatrudnionych pracowników nie przekracza 10 osób i przychody za okres rozliczeniowy nie przekraczają 1 miliona LTL, stosuje się stawkę 5 %*

** *Stawkę 0% stosuje się, jeżeli inwestor posiadania nie mniej niż 10% akcji przedsiębiorstwa dających prawo głosu przez okres nie krótszy niż 12 miesięcy.*

Sandorių rinka (Rynek transakcji)

- 2013 m. išaugo 23%
- Lietuvos įmonės dalyvavo 75 įmonių įsigijimų-susijungimų sandoriuose.
- 2013 metų rugsėjį Lietuvoje Lenkijos investuotojai investavo 4,7 milijardo litų (1,4 milijardo EUR).
- ***W 2013 r. wyrósł o 23%***
- ***Litewskie przedsiębiorstwa brały udział w 75 transakcjach kupna-fuzji.***
- ***Do września 2013 r. polscy inwestorzy na Litwie zainwestowali 4,7 miliarda LTL (1,4 miliarda EUR).***

Šaltinis: <http://vz.lt/article/2014/1/30/lietuvos-imoniu-sandoriu-rinka-ugtelejo-23>

Įmonių įsigijimai ir susijungimai (II) (*Nabyčia przedsiębiorstw i fuzje*)

- Įmonės įsigijimo būdai.
- Rizikos įvertinimo būtinybė.
- Bendrovės teisinis patikrinimas (angl. *legal due diligence, LDD*).

- *Tryby nabyčia przedsiębiorstwa.*
- *Obowiązek oceny ryzyka.*
- *Kompleksowa analiza prawna przedsiębiorstwa (angl. legal due diligence, LDD).*

Jungtinė veikla (Wspólna działalność)

- Veikla sudarius **jungtinės veiklos (partnerystės) sutartį**
- Partnerių **teisės**
- Partnerių **pareigos**
- Išlaidos ir nuostoliai
- **Pelnas**
- *Prowadzenie działalności po zawarciu **umowy o wspólnej działalności (partnerstwie).***
- ***Prawa partnerów***
- ***Obowiązki partnerów***
- ***Koszty i straty***
- ***Zysk***

- Įmonės steigimo procedūra yra pakankamai greita; **įmonę galima įsteigti internetu.**
- **Efektyviai įmonės veiklai svarbu:** akcininkų sutarties sudarymas, valdymo organų įgaliojimų suderinimas, potencialių ginčų ir kitų rizikų numatymas bei prevencija.
- *Procedura zakładania przedsiębiorstw jest dość sprawna; **przedsiębiorstwo można założyć przez Internet.***
- ***Dla skutecznego działania przedsiębiorstwa istotne jest:** zawarcie umowy akcjonariuszy, określenie uprawnień organów zarządczych, przewidzenie ewentualnych sporów i innych zagrożeń oraz działania prewencyjne.*

Kontaktai (Kontakty)

Ačiū!

Dziękuję za uwagę!

Renata Beržanskienė

Partnerė

tel. +370 52 685 040

renata.berzanskiene@sorainen.com

Lietuva

Jogailos 4

LT-01116 Vilnius

tel. +370 52 685 040

faks. +370 52 685 041

lithuania@sorainen.com

Estija

Pärnu mnt 15

10141 Talinas

tel. +372 6 400 900

faks. +372 6 400 901

estonia@sorainen.com

Latvija

Kr. Valdemāra iela 21

LV-1010 Ryga

tel. +371 67 365 000

faks. +371 67 365 001

latvia@sorainen.com

Baltarusija

ul Nemiga 40

220004 Minskas

tel. +375 17 306 2102

faks. +375 17 306 2079

belarus@sorainen.com

www.sorainen.com